

Sétanburukalo san 2016

San 44nan - Boko 535nan

Songo = Dóromé 35

Kibaru

Kunnafonisében bota kalo o kalo - BP : 24 - Téléphone : 20.21.21.04 Kibaru bugufiye Bosola Bamako

Korosoliye jiri kura
ye an fe yan; min fan
bée be banaw furaké

Le 6

Jamanakuntigi ye kuma ta, Mali ka sanyélémaseli 56nan hukumu kóno

Mali y'a yere ta a san 56 ye jinan yesanosano sanyélémaseli hukumu kóno, jamanakuntigi be kuma ta, ka jamana cogoya dantigé, ka hakilajiginwé kununna, kunun min y'a to ni bi sera.

San 2016 setanburukalo tile 22 seli hukumu kóno, jamanakuntigi Iburahimou Bubakari Keyita yelaadaw latilen.

A ka kumaw bolila bakurubafo la, dakun saba kan : Körönfekélé banni, jamanadenw ni pogon ce, ani jamanadenw ka nininfenw dili u ma.

Jamanakuntigi y'a jira ko Mali n'a dakan be pogon na. Geleyaba min y'an soro san 2012, fo Maliko tun béná ban peu, Ala n'an bokolow, ani dijnémogo ka magen, danbe yoboyabara nk'a to be.

O geleyaba in kóno, malidenw tora pogon ko, ka pogon lamen, ka son pogon ye, o de y'a to ni bi sera. Bamananw kókulusi njinginen ka fisa n'a jeninen ye.

Setanburukalo tile 22 seli keli ye

taasibiladon ye ka nesin yémahorónya nininbagaw ka cesiri ma an'u ka yerebo. Cébo dan ye yere bo ye.

Fén minye körönfekélé banniko ye, fura kelen min b'o la jamanakuntigi ka fola, o ye Alizeri benkanw waleyaliye. Sumaya be ka don o benkanw waleyali la, geleya dòw be ka don u

waleyali la, okoré te ko finé b'ula, o ye hadamaden yere n'a taabolo ye.

Korotoko jugu béná ni sarajugu ce ye. Don o don nana fana si man ca.

Tiye don digi be ka ke Mali sordasiw la, o dimi n'o dusukasi be malidenw kan, nka labenw be senna, maramafenko ni kékélan sira kan min mana boola o tena dogo mögola,

Sariya kura
tara
sordasiw ye
min b'u ni
kisi, min be
sabagatow
ko summa,
min be
fasokanw
sinsin u
dusu la.

jamanakuntigi ko ten.

Sariya kura tara sordasiw ye min b'unikisi, min be sabagatow ko summa, min be fasokanw sinsin u dusu la.

Félo gérinkow, nögöñfaa muyabaliyaw, ani sigikafontanyaw, olu de b'a to ni sigi be geleya jamanadenw ni pogon ce hadamadenya sira kan. O la, jamanakuntigi y'a jira k'a ye masakeso dayele ale, a ni góferenaman ani fanga sinamatow ani jéréjekuluw, kumajogonyaw ka teme u ni pogon ce, bée k'i fela jira jamana taabolo kan, a dakuw bée lajelen na. O hukumu kóno, lajeba bénalaben, minsebenw bée nénabora kaban.

Jamanadenw ka nininfenw dili u ma, baloko, kalanko ni baarako ani faantanya keleli la, fo ka taa se mara kécogo ma, duw kóno ani sigidaw la, góferenaman be cesiri min na olu nema bólila, fooka dafa nijamanaden ta ye, bonya ni karama kóno.

Mahamadou Konta

Balikukalan togolodon : Korolen fókun ye ko kura nesigili ye

Kalanko minisiriso ye balikukalan togolodon setanburukalo tile 8 lajé ke Modibo Keyita togola farikolopéna jékeyoro la Bamako. A bonya tun be jamanakuntigi furumuso Madamu Keyita Aminata Mayiga bolo. Maaba caman wéfaw tun b'a lajé kéné kan.

Jinan masalakun tun ye «bolodi pogonma, balikukalan, kunnafoniférewani kunnafonifalen ni baaradegekalan, k'olu ke yiriwali kuntaala jan sabatilan ye».

Kalanko minisiri Kenekuwo n'a be wele Baritelemi Togo, a ye kuma ta, k'a jira ko balikukalan ye nobo, halini geleya caman b'a ko la. A ka fo la, «Kunun kow sébenku ye bimogow ka kalan u la, ka sini nesigili». O siratige la, mögow ka kan k'u fanga fara pogon kan donniyako la walasa kalandenjolen hake ka sébekorocaya

balikukalan sira fe. O sira do fana ye duguyiriwakalansow ye. Dónniya minnu be soro o kalanw fe, olu be yéléma numan don mögow baarakecogo la u ka jenamaya sabatili hukumu kóno, soro ni hadamadenya la.

Walasa k'onaniya insabati, a téne ni kunnafoniférew ma labaara a nema. Ben ni lafiya waleyi bolodalen min nesinna an ka jamana ma ani do farali desanta/ralizasónko fanga kan, olu sabatili be bo u labenw na. O laben dò ye mögô caman lafaamuyali ye balikukalan sira fe, k'u ladamu jamana kanu ka don u la ka taa a fe, faantanya jugu min be jamana kóno k'o kélé. O de koson kalanko minisiri y'a jira ko wajibi don kalan minisiriso k'a bolo di démebaaw ma ani k'a hakili to a la, taabolo fen o fen be boloda balikukalan la, o ka tali ke

Madamu Keyita
Aminata Mayiga
ye Ciwara di Ala
man hinena
Lamini Cékura
Kulubali la, o
furumuso ma

yiriwali baara bolodalenw kónoko la. An yere ka hakilitigya, o de b'an ke ka dónni forobaya, lakoliden ni balikukalanden, bée k'a sako soro kalanw kóno. Yiriwalibaara té kelennako ye.

Madamu Keyita Aminata Mayiga y'a jira, ko kunfinya kelelan teliman ye balikukalan ye. A be ke sababu ye

k'a kebaaw dege u ka jenamaya ko caman kécogo numan na; nafasoroba raw b'o la. Mögô o mögô b'a bolomayéléma, a ka ca a la a tigi be musakanin min soro, o be se k'a to a ka se ka fen dòw nénabo a yere ye, k'a joyçó fa a nema hadamadenya,

A to be le 2nan na

KONOKO BE LE 2NAN NA

Je fobo to

nafoloko, seko ni dōnko ani demokarasi sankorotawalew la jamana kono.

Hakililajiginnna, Madamu Keyita ko, balikukalan ye hadamadenka hakew doye a ka dije latige sabatiko numan sira fe, n'a ma don lakoli la. A be mogo se i yere koro, k'a to i ka se k'i ka denbaya doni ta ani k'a sigida ko caman yere penabo.

Balikukalan bilama taabolo koson, a be faantany kele, ka musosaya ni denyereninsaya kunben, ka soro yiriwali kuntaala jan sirisin, ka ce ni muso damakeje, ka ben ni lafuya ani demokarasi sabati jamana kono. Nin nafa minnu folen file nin ye

balikukalan la, olu te se ka soro mogo bee fe lakoli doron na. O de la jama fanba ka faamuyalikola, a jirala ko balikukalan nogon te.

Kalan ani seko ni dōnko jekuluba Inesiko (UNESCO) ka ciden min tun be kene kan, o y'a jira ko jinan setanburukalo tile 8 bennna ni Inesiko ka balikukalan sigilen sanyelema 50nan ye.

O siratige la, a y'a jira ko do kera; nka halibi a to be kofe. A k'an be don min na, mogo kalanbali min be dije kono, o be miliyon 800 bo. A ko balikukalan sigili sen kan, o kera Teheran, Iranjamana faaba la san 1965; nka setanburukalo tile 8 sugandili k'okebalikukalantogoladon ye dije kono, o daminena san 1966.

Inesiko ka ciden ka fo la, k'a ta san 1990 na ka se 2015 ma, kemesarada la 15 bora kalanbali hake la dije kono. Mogo kalanbali miliyon 800 min be yen, n'i y'o tila kulu 3ye, kulu 2 bee ye musow ye. A ko n'i ye Maliden kemesarada, san 2015 y'a soro 35,2 ye kalannen ye.

Dogolon min jirala jama na, o tun be kuma balikukalan nafa kan; kerenerenennenya la fasokanw kalanni.

Kunnafoni were late mena Kita maraton dow ka baara kecoco kan. N'o ye Kita tilebinyanfan, Kofeba komini ka fara komini werew kan. Sikoloko kooperatif min be yen, ton 35 b'o kono. U be situlu bo, ka safune dilan, ka bisiki dilan ni banono ni ziramugu ye, ka zaweli fana dilan. Ube balikukalan

ke. An be don min na kalanden 1.307 be soro o balikukalan sow kono. Uka fo la, nin baara ninnu bee be ka ke balikukalan na; iujurato fana ka ca u cela.

Mali ka san 2016 balikukalan togoladon kene kuncera ni jansadiw ye.

O noggondaw tun kera fasokan 12 la; n'o ye bamanankan, fulakan, bobokan, maninkakan, kasokakan, sinafokan, miyankakan, dogonokan, marakakan, bosokan, koroborokanani tamasekikan. Ka laban ka Ciwara kelen di Ala man hinena Lamini Cekura Kulubali la, o togol la. Ale kera mogo ye, min joyoro bonyana kosebe kalanko la.

Dokala Yusufu Jara

Jamanakuntigi Iburuahimu Bubakari Keyita ye san 3 ke fanga la

Jamanakuntigi Iburuahimu Bubakari Keyita ye san 3 soro fanga la. A sigira san 2013 setanburukalo tile 4. A sigicogo nena fanga la; bawo wotekela 100 la, 70 ni ko y'u kan di a ma. A sigidon, a y'i kali malidenw ye k'a jira : k'a be jamana hakilinumantigiw n'a senkola fara nogon kan ka faso baara - k'a be goferenamanan jamana fanga sinsin - k'a be forobanafolo lakana - k'a be lakana sabati jamana kono ni ben donni ye jamanadenw ni nogon ce, adw (ani dowerew).

An be don min na i ko bi, jamanadenw be jore ni jigifa furance la. O koro ye mun ye?

Sigikafu caman kera walasa korenfele be ban. Jugu ni nin, bee farala Mali kan ka deme ke o siratige la. Nka o n'a ta bee, binkanniw be senna, kojubakelaw ni maramafen juguw be yaala la koronfela fanbee fe, yoro min mana u diya, u b'o bon, ka mogow faga. Tuma bee la Mali

sordasiw be bin u ka janfaw kono.

Jamanadenw kognannen don; bawo kojubakelaw ka kelebolow bolo faraw be ka caya, u ka wale juguw be ka caya. Sordasiw minnu ka kan ka jamanadenw lakana, olu te ka se k'u ka baara ke a nema. Olu fana ni jore ni kamanagan be nogon na, bawo tuma o tuma n'u ni juguw karila nogon na, digi be ke olu de la.

Moti ni Segu marabolaw farala u ka yoro bontaw kan. U ka kelebolow yere mama fana be nogon na, o kelen be ka baara geleya kosebe goferenaman bolo, bawo politikifeere minnu tigeri walasa Kidali ka segin goferenaman ma, o si ma sira soro folo.

Korofela geleyaw kelen be ka basigibalya don hali goferenaman kono. San 3 kono, minisirijemogoo yelemana siye 3. Tuma bee minisirijemogoo be ke. Kosa in na, kelebolu ka minisiri yelemana, Boni minenen juguw fe tile damado.

Nka k'a ta yereta la ka se bi ma, malidenw ye geleya caman ye u ne na. Jamanakuntig'in a goferenamanu ka cesiriy'a to jamana ma jo. Minendo jengenna a konoften ma bon. Jigi bee lajelen ma Kari. Taamasiyew y'a jirako Mali be se ka bao a yere la, ni ben ni lakana sabatira, n'an y'an bolo di nogon ma ka don da kelen fe, ka boda kelen fe, ka Mali bonya, ka Mali don an faso ye, k'a don k'a fo mogo were te na Mali jo an ye n'an yere te.

Samiye doncogo numan ye jigi ye. Goferenaman ye deme min ke nogoko la, anicikeminew dili, o y'a to cikesan ka mogow jigi fa. Sumanko ni kooriko la, Mali be ka joyoro folo soro doonindoonin.

Fen min ye sanuko ye, joyoro sabanan be Mali bolo halibi o la Afiriki kono, wa do be ka fara sanu sansongo kan sisan dije sugubaw kono.

Soro dakunbaw fana be ka sannayelen; o kera sababu ye jamanakuntigi ka layidu talen do ka

dafa, n'o ye ka baara di denmisem 200.000 ma sannia ka san 5 ka dafa. An be don min na i ko bi, o tilance soro.

Geleya n'a ta bee waribabofeere do sigira senkan, kunkantuo be min na a bobagaw bolo, o nena fo k'a ke kabako ye. Wari ninita hake tun ye miliyari 65 ye, nka kenekan minsorola na folotigiliwa, o sera sefawari miliyari 100 ma.

Ob'a jira ko nafolo be jamana kono, hali n'o y'a soro a te ka mununmunun kosebe walasa bee k'a soro.

Nafolo mununmununbaliya kundofana ye turismu sali ye, ani kenyerenyew fanga dogoyali. Mogo minnu b'a fe ka na Mali laje, olu camansirannendonda na k'a sababu ke kelye.

Waritigw fana sirannen don k'u ka nafolow labara jamana kono ka da o ko kelen in kan.

Bi, Malidenw be jore ni jigipini na. Berehima Ture / Mahamadu Konta

Jamanakuntigi ye Sumayila Sise bisimila

*Sumayila Sise
(camance la)
n'a jogon
Iburuahimu
Njayi tun be
jogon fe*

jamanakuntigi fe, ale min ye fanga sinamatow n'emogoba ye, o b'a jira ko fanga sinamatow joyoro yera fasoko la. A y'u diya don u yere la fana. Sisan a dara kene kan k'u te fanga juguye, k'ute fasojuguye; nka u ka baara ye k'u fela jira jamana taabolo bee kan, ko minnu bennna u ma ani minnu ma ben u ma.

A ni peresidan ka jogonye senfe, u da tura jamana kunkanko bee lajelen

na: politikow, fangabulonw, sorkow, lakanakow, fanga bolicogo numan, Alizeri benkansében, hali nununjunukuma minnu be jamana kono ka jesin jamana taabolo ma, u kumana o bee kan.

Kunnafonifalen falen hake dogoya fanga ni fanga sinamatow ni jogon ce, Siseke da sera o fana ma. A y'a jira ko nin jogonye jogonna ka kan ka caya, k'ake baddaa-baddaa ye, walasa

ka jamanakuntigi bo filiw la. A masurunnamogow te se ka min fo a ye, ubekomin nudogoa la, sinamatow be se k'o bee fo a ye da nida, ne ni ne.

Ukumana woteko fana kan. Yelema donni wote bolodalenw ke donw na, Sumayila y'a jira k'o be ben ale ma, ka da lakana cogoya kan jamana kono.

Fen min ye woteko sariya ye Mali kono, fanga sinamatow tun ye yelemasen 138 dajira ka jesin a sariyasan 200 ma, bawo u lajini ye demokarasi sinsinni ye.

Sumayila da sera baarakenafolo miliyon 500 ko ma, min dira fanga sinamatow n'emogoba ma, deme kama jamana fe. A y'a jira k'o te ladiyalifen ye. U'n'a ka kanu ka baaraw hukumu kono, o de y'a to n'a dira u ma, sariya hukumu kono.

A ka kumaw laban na, Sumayila y'a jini nin ka ke kodamine ye, a kana ke kolaban ye.

Moriba Kulubali / Mahamadu Konta

Depitew ye sariya kura ta ka nesin woteko ma Mali kono

Tilefilalaje senfe, njogonsamasama kono, depitew laban benna fo la jumadon, setanburukalo tile 9 san 2016, sukolenba. Fognogonkowcayara dakun min kan, o ye peresidansigi wote ye.

Mali woteko sariya kura tara depitew fe. Depite 78 sonna a ma, 28 banna a la. Depite si ma to min ma wote.

Depitew ka lajeba balalen in dantigeliwaati kera depitebulon soba min kono, o togo dalen be Awa Keyita la. Laje in nemogoya tun be depitebulon peresidansigi wote ye.

Depitew sigira woteko sariya min kunna, o lafasabaaga tun ye mara minisiri koro Abdulayi Idrisa Mayiga ye. Oni minisiri were min tun be kene kan ka sariya in lafasa, o tun ye Madamu Jara Araki Tala ye, baarako ni forobabaarako minisiri don; ale de fana ye goferenaman ni jamana fangabulon ce nenabobaa ye.

Kumaw pasanna kosebe peresidansigi wote kunna. Goferenamantunnana ni sariyaseben minye depitebulon kono, o tun y'a jira ko peresidansigi nininbaga be miliyon 35 bila jamana forobakesula, n'o te u te se k'u kanbo. O doron te,

peresidansigi nininbaga ka kan ka depite 15 soro minnu b'u jo a kokoro, k'a ka seben bolonbilla. O doron te, peresidansigi nininbaga ka kan ka jamana konseye 5 fana soro minnu sonna ye, k'a ka seben bolonbilla. O hakillia minnu tun ye goferenaman laniniye, oma depitecamankunmine, sango fanga sinamatow depitew.

Depite bee y'i ta fo nin ko in kan. A labanna, warisarata hake kera miliyon 25 ye. Peresidansigi nininbaga ka kan ka depite hake min ka bolonbilla soro, o hake kera 10 ye. A ka kan ka konseye hake min soro o kera 5 ye, nka jamana konseyew te bilen, a kera kominiw konseyew ye marabolo kelen-kelenkonoani Bamako Disitiriki.

Fanga sinamatow ka depitew ka wulikajow ani fanga depitew ka faamuyako numan de y'a to ni ben sera ka ke a kol a.

U ka wulikajow de y'a to ni peresidansigi nininbaga ka kanka dan miliyon 25 sarali ma. A ka kan ka depite 10 ka bolonbilla soro, a bora 15 la.

O wulikajow kelen ninnu de y'a to fana ni peresidansigi nininbaga te jamana konseye 5 ka bolonbilla ninin bilen. Sisan a ka kan ka Komini konseye 5 de ka bolonbilla ninin

jamana marabolow kono ani Bamako Disitiriki kono.

Fanga sinamatow tun y'a ninin yelema ka don woteko sariya kura in yoro caman na. U ye wasa soro yoro dow la nka bakurubaflo la, fanga ka depitew ka wasa cayara.

Barawuli depite Adama Kone, ale be fanga sinamatow na; ale tun ye yelemasen 24 de dajira nk'a laban na, a y'olu bila.

Isa Togo, ale be Adema depitejekulu la, ale y'a jira ko sariya kura in ye taajeba ye demokarasi sira kan. Aka kuma sonnajila Eripenmu depite Mamadu Jarasuba fe. O y'a sementiya ko sariya in ye benkansariya ye; bawo fan fila bee y'a niyoro soro a la. Nka o ma ke Umaru Mariko hakillia ye. Ale y'a jira ko jetaa kera Kotaa ye. Bawo sariya kura be ka nafolotikiw de lafasa faantanw kan.

Fenminye hakekejeyoroye, sariya kura in y'a jira ko politikitonw, politikijekuluw ani fanga ninin gansanw mana cebo ke, n'a mogoye 3 bo, jateme be ke. Ni kulu min ce walima a muso hake kera keme o keme bi wolonwula ye (70%) okulite teme.

Sariya kura in y'a jira ko batokeyoro

si man kan ka ke politiki kanpani suguya si keyoro ye. O ni nangili ka kan.

Minisiri min tun be ka goferenaman joyoro fa kene in kan, mara minisiri, ale y'a ka nisondiya jira depitew ka baara taabolo la.

A y'a jira a ka kumaw kono ko woteko sariya tun ni yelema ka kan; bawo faamuya ni hakillila camansorola demokarasi kola jamana kono. Alizeri benkanw tun ka kan ka don sariya kura in kono, okera. Furancelajemogu minnu ka kan ka sigi koron fe bawo wote te se ka ke o yorodowlia, o kones dantigera sariya kura in kono.

Minisiri y'a jira depitew la ko a ka cakeda be k'a ninin ka cakeda sigi senkan, min kelen bena a nesin woteko nenaboli ma san 2017.

Fen min ye seni (CENI) kibaruya ye, minisiri y'a jira o ka baara kuncera kabini a ka laselisben bilardon wote temenen kunceli kan.

Nin bee la, depite dow y'u ka konafile ni jore jira; ka da akan basigi sabatibaliya jamana koronyanfan fe, mogoy minnu bolila kelew ne ka taa jamana werew kan ou ma segin.

O tuma wote bena ke cogo di?
M. Sidibe / Mahamadu Konta

Karer komini na, baganmaralaw ni senekelaw karila njogon na :

Mogo 5 tora a la, ka 7 jogin

Karer komini faaba ye Jura ye Tenenku serekili kono Moti mara la. Jumadon utikalo tile 26 san 2016, senekelaw bto uka bagansonyalenw ninjyoro la kungo kono, u ni binkannikela marifatigi dow karila njogon na. A kera muguci dan bee ye njogon na fo ka su ko. Mogo 5 fagara ka 7 jogin senekelaw la.

Binkannikela ninnu tun be lennen dontuw kofe Doma Jiruit (fore) kono ka senekelaw koseginto kono. A tun te teme dogokun kelen kan, ka kon nin binkanni in ne, mogo dow tun taara dankari Fala Tekerefina buguda la ka baganw sonya ka taa n'u ye. Dugumogow tun bora o kofe ka don kungo kono u ka baganw ninin na. U ma sonw ye sanko u ka baganw.

Jumadon binkannikofe, sibiri utikalo tile 27 san 2016, mototigi dow ni marifanw taara dankiri Sirakoro dugumogow la k'u ka baganw ce ka ta a n'u ye. An be waati min na, Jura n'a lamini bagansonya kelen be dantems ye. A ma ne min ko minisiri n'mogo Modibo Keyita ye mirisilaje balalen ke, min b'a to u be se ka ben ko dow kan nin binkanni suguya ninnu kumbenni na. U benna a kan ka lakanabaaw sigi yorowla, ka segesegeli ke binkannikela ka sekadon i'ku kiri ani ka laje do ke basigi ni lafiya sabaticogo la. Minisiri dow, depitedow, fanga ka baarakela minnu be Tenenku serekili kono ka faya yen dugulen dow kan, olu be ye a kene kan. O kun tun ye u ka je ka fu siri

dansagonwale ninnu dan na.

Nka goferenaman y'o naniya min siri, o ma waleya a tuma na. Sabula ntendendutikalo tile 29 san 2016, binkannikela labanna ka taa senekelaw kama kokura Sirakoro ani Kologiri. Olu ye duguw ye, minnu be Jura ni koron ce. Mugukanw fana menna Sekuba; o ye duguye, min be Jura ni tilebin ce. Kelekefarabaw tun be binkannikela ninnu bolo. O mugukanw bonyako jugu, senekelaw bolila k'u ka motow to. U ye moto kelen ta ka taa n'o ye, ka laban ka senekela do mine ka taa n'o fana ye. O togo ye Koni Sogoba. Denmisennamogu y'o ye. Mogo kono ma to o muguci ninnu na.

Musa Danbele / Dokala Y. Jara

Kojugubakelaw binna Mali garidiw kan Duwanza ni Gwo ce

Kojugubakelaw ye Mali sorodasi 3 bone u ni na, ka 2 sebekoro jogin. Binkannikela kera jumadon, setanburukalo tile 9, san 2016, nege kanje 10 waatila. A kera Duwanza ni Gwo ce sira kan.

Mali garidiw tun be dandali ke, u binna maramafentigide dow ka jan kono. A yoro ni Boni ce ye km 15 ye, Duwanza serekili kono.

Kunnafonidila minnu be Mali sorodasiw la, olu y'a jira ko kojugubakelaw kajekulu bolofara min be Alimansuri Agi Alikasumu ka mara kono, a b'i n'a fo o ka mogow de no ye nin binkanni in ye. Bawo ale ka keledew dagayoro ye Duwanza ni Honbori yorow ye, fo ka se BurukinaFaso dance la.

Adama Jara
Mahamadu Konta

Sariya do naniya sirila denmisennin falatow ladonniko la

Minisiriw ka laadalatonsigi min kera setanburukalo tile 21 san 2016, njogondeme anihadamadenya sabatili minisiri yesariya dotalidajira denmisennin falatow ladonniko la Mali kono. Son kera o sariya naniya sirilen in ma.

Kabini san 2000 zuluyekalo tile 7, sariya do tun tara falatow kunkan, kerenerrennya la, minnu mansaw tora faso kunko la. Nka o waati la hakillia ma ke kelen ye a kan.

Okoson sariya in tun ma se ka waleya a nema. Sabula falatow suguya tun ma farafariya a kono.

Denmisennin minnu mansaw fatura ani minnu tomona u filien, olu tun kofolent'o sariya kono. Nin sariya kura inde be farafasiya di. Aye falato suguya fila dantige. Faso togolafalatow kera suguya fila ye. Folo ye sorodasiw ni lakanabaa tow ani faso togolabarakela fen o fen, olu denw ye, n'u mansa fila

walima u mansa dolakelen fatura, walima denmisennin kalifalen be mogo min ma n'o fatura. A be se ka ke a mansa tununna, walima a minena keleda la ka taa n'a ye, walima a tora kele la, walima a taalen basigi sabatili la yoro do la a tora yen, walima ka to fasoo ka ci do la a tora o la.

Filananye den tomonenw ye; minnu mansaw ma don, hakillilabana be minnu baw la ni ladonbaa jonjon t'u la ani den minnu mansaw fatura ni ladonbaa were t'u la du kono.

Nin b'a jira ko falatow tilala kulu fila min ye, o ye goferenaman togolafalatow ani faso togolafalatow. Kulu folo ye goferenaman ka falatow ye. Nin falato kulu fila, jamana b'a jo ni nin waleya ninnu musakaw ye, fo k'u ka denmisennin ban: furakeli, kalan ani baaradegekalan musakaw, sannayelekalanw keli musaka ani baara suguya min ka di u ye, k'u lase o kalanso la.

Porozew bë ka josen kura don an ka kabasëne koro

Kabasëne feëre min tun bë anw fe fof, o soro tun ka dôgo kosebë. Bawo anw tun bë kaba dan ka dannidingew furance janya kosebë. Ni kaba falenna ka se bulu saba wali bulu naani ma, anw bë keninge walima sañò don kabasunw ni nogoñ ce. Nka sañò donbagaw de tun ka ca ka teme keninge kan. Nin kabasenecogo tun bë senna anw fe waati min na, mogow tun te nogoñ don u ka kaba koro. Wa minnu b'a don, olu fana tun b'a donta dögoya kosebë. O de kama, ni kaba ni seneñen min tun danna nogoñ fe, o bë ne ka teme kaba kan. Bawo sañò ni keninge ka nogoñ man bon ka kaba bo. O waati la kaba soro tunka dögoyafe kosebë. Hali taari 1 döw tun bë dese ka kilo 500 soro. Anw tora ten fo Sëmudete nana ni kabasëne feëre kuraw ye, ka senekelaw dege a la. A y'a jira ko n'i bë kaba sene yoro min na, i bë kaba dörön de sene. Wa i b'i jiia foro ka fa sun na an i ka nogoñ ke a koro. Taari 1 nogoñ dögoyalenba ka ke bëre 4 ye.

A ko n'i bë bëre 4 don kaba

Daramani Sise

taari kelen na, i b'a ke nogoñ bëre fila ani nogoñ bëre fila ye. Nka n'i bëna nogoñ bëre duuru dontaari kelen na, i bë nogoñ ke bëre saba ye, ka nogoñ ke bëre fila ye. Sëmudete ka nin kabasenecogo kera sababu ye ka kaba soro sebekoro jiidi anw fe. O kelen, kabasëne donna ba la anw fe. Ka soro mogoñ caman tun y'a ke bolokofefen ye. Nin kabasenecogo kera sababu ye, ka kaba soro bonya ka teme anw ka seneñen caman kan. O de kama senekela caman y'a nesin kabasëne ma anwfe. Bawo n'i y'abaara ka ne, i b'i ka balo bo a la, ka tila k'a to feere i ka warikomagow kama. K'anw

ka senekelaw to nin hukumu kono, porozew döw nana, minnu ka baara nesinnen be kabasëne yiriwali ma. O porozew selenanwfe, akera i n'a fo si binna a tomoninen kono. O porozew ye feëre caman don anw ka kabasenew koro, min b'a tokaba soro'n'a nafa be bonya ka taa a fe. O feëre kuraw ni hakilila kuraw bangera fen camanna. Odoye senekelaw ka fara nogoñkan ye ka ke kuluw ye, walasa k'u ka lajiñiñ n'u ka sannifeerew labenni nogoña. O hukumu kono, jekulucamansigira anw fe kabasëne kama walasa ka baara in to yiriwa ka taa a fe. Jekulu damadow farala nogoñ kan ka ke jekuluba kelen ye kaba sannifeere kama. Salonsan 2015, o jekuluba sera ka kaba bëre 1000 feere n'o bë ben kaba toni keme ma. San 2016 in na a sera ka bëre 1500 feere, n'o bë ben kaba toni 150 ma. Min ye san 2017 ye, u bë ka toni 2000 feereli naniya siri, n'o ka kan ka ben kaba bëre 2000 ma.

Daramani Sise ka bo Nogolasq, Sanzana komini na Kijan, Sikaso

Jinan samiyé daminena ni coco ye

Soninkéni n'a lamini na, anbë waati min na sanji hake nanen ka fara a milimetre hake kan, o ka ca ni san temenen in taw ye nin waati kelen na.

San 2016 in setanburukalo y'a soro sanji ye nako 41 ke. O bëna milimetere 937 ma. Kasoro san 2015, sanji ye nako 48 ke k'a ta samiyé damine na, foka se setanburukalo ma. O bëna milimetere 868 ma. Hali n'a sanji nako hake ka ca ni ninjan ta ye, o milimetere hake koni ka ca n'a ta ye.

Jinan, sanji y'an ka kabaforo ni maloforo caman mine an na. A y'an ka so caman fana bin. Samiyé damineni na fama t'i bolo i te se ka baara nesina ke sanji koro.

Alu Jenfa Jara animatore don Soninkéni, Kati mara la 06-09-2016

Sigida lakanani sariya lagosilen don Kolokanin mara la

Arafayeli Balaba Jara

Kolokanin temenen kofe; k'a damine gitron na ka taa a bila Bawulen najiwoyo ni tilebin ce, Bawulen koroñ ni tilebin, sigida tijeni waleyaw ye danteme ye. Jiribatige mansinw be kungo kono fan bee fe. Mabilibaw b'u nofe k'a jiri tigelenw doni. Nka min be mogo dabali ban, jiritige yamaruyasaben b'a jiritigela bee bolo. Sariya bë ka jiri suguya minnu tigeli kon, u b'o bee tige.

Bagangennaw fana be ka jiridentaw ni jiri nafama wërew tige uka baganwy: nkalama, kejekoro, Zaje, ntomi, npuku, kobi, gonin, samanere... U be nin bee jugusakotige, u te ke jiri ye minko. Jinikungolakanabaaw be bagangenna ninnu mine k'u nangi; u be wariw sara ka teme n'u ka jiritigew ye.

Jiriba minnu be duguw kono, i n'a fo jalaw, ntufalenw, an'a tow, makotigw fana b'a la k'olu nagata don o don. U b'u faraw bo k'u bolow tige.

A jiri caman b'a la ka sa. Kerenerrennya la jalaju minnu be Jiwoyo kalan kun fofla kaloiso dala ani egilizi dala. U turulen ka ca san 60 ye bi. O siratige la, ne b'a ninin Jiwoyokaw fe, ani Maliden te bee fe, an ka sigida n'a lamini lakanani sariyaw labato. An jigi dalen don ji ni kungo lakanabaa minnu kan, o caman t'a ka baara ke a nema. U be baganw ni wariw mine bagangennaw na u yere ka nafa kama, nka utubali ka jiri tige. Ala ka hakili numan di an ma.

Ne b'a ninin faama, politikimogow ani minisiriso min nesinnen be sigida n'a lamini lakanani ma, u ka sariya labatoli wajibiya. N be demedenjekuluw fo u ka baara la. U be ka miliyon caman donsigida lakanani dafe, nka ni sariya te ka labato, a lagosilen don sigidaw la, o ye demebaaw ka nafolobaw dajili ye.

Arafayeli Balaba Jara, Jiwoyo meri dankan fof don

Ne bë na kuma samiyé kunnafoni kan

A bë se ka ke jinan samiyé tenu diya senekela bee la, k'a sababu ke jinan ji ka ca. Mogoo moço ka foro be le kono jisigiyorla, walima ko do kerefe, ji ye olu bee ka kabaw ja, a kera sababu ye fana ka koɔriforo caman tije. O kera geleya ye senekelaw caman bolo. N'a fora ji ye kaba tije, ka koɔri tije, geleya farala geleya kan. Akera sababu ye, ka senekela döw bila sunogobaliya la sufe. Senekela jigi y'a ka foro ye samiyé fe; n'a fora ji ye kabaforo tije, ka koɔriforo tije, jigi dayoro foyi t'a bole tugunni. O b'a bali sunogo la sufe. N'i ye jatemine ke, i b'a ye jinan sanjiw be to ka bonya ni san temenen taw ye. Ni a binna a te kon ka tige joona.

N'i ye jatemine ke, kabini samiyé donna, Kokunakaw ye sanji nako 56 soro ka ben setanburukalo tile 16 ma. O bëna milimetere 1.305 ma. Kasoro san 2015 Kokunakaw tun ye sanji nako 66 soro, o tun bëna milimetere 1.176 ma. O tun ye san 2015 sanji mumé ye. Jinar san 2016 sanji soro ka kaban, o ka can ni san 2015 sanji mumé ye ni milimetere 129 ye.

Asani Tarawele ka bo Kokuna, Kapolondugu komini na Sikaso
Tarata setanburukalo tile 6 san 2016

Nafa fosi te juguya la

Malidenw, an ka sabali. An kana dusu bila hakili ne. Kabini Ala ye dijne da, bee ma ke nemogo ye. Ni bee tun be ke nemogo ye, an tun te ku dugukolo kan. Nemogo be fënjenamakulu bee la dugukolo kan. N'a tun ye Ala diya, a tun be bee ke fentigie, walima ka bee ke faantan ye. Kabini Ala ye dijne da, do b'a mine do ka dabada ma.

Wajulikela cayara, arajoso cayara. O n'a ta bee fen te ka bo juguya la. An te nogoñ fe. Benbaliya dun degun ka jugu ka teme geleya suguya bee ta kan. Mogoo caman be Alako kuma fe; nka a be waleyaw jugu min na dogo la, o te se ka ye ne na. Mogomadogo be ke, Alamadogo te de.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

Kun be dijne ko bee la

La jini be dijne na, latige be dijne na. Kun be dijne ko bee la. Koson fana be dijne ko bee la. Nka sababu de ka koro dijne ko bee ye. Dijne dara sababu koson. Jamanakuntigi ni dugutigi be sigi sababu koson.

Hadamaden be baara fen o fen ke, a bee ye sababu ye. An kana nine nogoñ ko. An kana nine sababu ko. An ka sababu numan jinin ka jamana jo. O bi ka di an na, a sini ka di an na.

Burama Berete ka bo Diyu, Kajolo mara la Sikaso

Poyi : Walefasomarala

Damatemewale kebaa, Masa ka latige te soso. Bolo be men bolo kono, Nka bolo te to bolo kono. Feëre jugu ye barika soro cogo o cogo, A tigebaa be nimisa don do ja.

Do kera janfa ni nitijebaaraw la farafinna bangun kan.

Do kera jiidilisiraw gerenni na farafinna bagun kan, Fasocila, i miiri sankolo ni dugukolo fugakene la.

Masa ka setigya barikada kobaw keli la.

I kofile dijne tarikubaw la, Saya y'o kuma ban.

Suko ni dugusaje furance la,

E ka nimaya be don dibi la. Masa te sunogo, danfenw tigi te jinko.

Siran setigi ka nankata ne. Saya ma bali, wa o yere tenu wuli.

Siran Ala ne. Siran Señeri ne, Siran Danfenw tigi ne.

Burama Keyita ka bo Kucala

Kalankene n° 178nan :

Dajew signidasigi

Signidasigi (par ordre alphabétique) ye kalansen ye, min nafa ka bon. A nafa do ye ka signiden kelen-kelen sigiyor dōn signi kono.

Gafe min be wele «Bamanankan maben ka nesin karamogow ma» n'a labenna Mali, Faransi ani Noriwezi jamanaw ninikinelaw fe, o ye do fo signidasigi kan. A y'a jira ko «kan bee n'a signiden don. Signi kono, signiden kelen-kelen bee n'a sigiyor don.»

Bamanankan na, signi kono, signidenw sigilen be nin cogo in na : a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, n, o, p, r, s, t, u, w, y, z.

Signidasigila, signidenw sigilendon nogon ko ka ne, do be na do ne k'o sariya matarafa.

Misali la, an ka nin dafalenw signidasigi, «u, i, a, c, e, o, o». Jaabi : «a, e, i, o, o, u».

Misali la tuguni, an ka nin dafataw signidasigi «g, c, s, r, l, n, b, d, f, z, k, n, y, m, t, n, h, p, w, j».

Jaabi : «b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, n, o, p, r, s, t, w, y, z».

Signidenw sigicogo n'i y'o don, i be se dajew fana signidasigi kecogola. Bawo i be dajew signiden folo de jate mine. Obe hake min na signi kono, n'i y'o don, i b'a signidasigi o sira fe. Ni dajew fila be damine ni signiden suguya kelen ye tali be ke u signiden filan joyoro kan k'u danfara.

Misalila, an ka nin da new signidasigi : «Sitan, Kariba, Musa, Mama, Sori, Modibo, Alu».

Jaabi : «Alu, Kariba, Mama, Modibo, Musa, Sitan Sori..»

Mahamadu Konta

Amadu Jikoroni taar'i da

Amadu Tarawele, n'a donnent be kosebe ni Amadu Jikoroni ye, tun ye fasokanubaganciye. Politikidonbagu nana tun don. Gafesebenne tun don wa gafebola fana tun don. Gafeferoyoro fana tun b'a bolo.

A ka n'enamaya kono, a y'a ni di Peresidan Modibo Keyita ka fasodennumanya walew lafasali ma. San tan kasolodon ma fosi bo a ka kankelentigiya la.

Amadu taar'i da karidon setanburukalo tile 4 san 2016, k'a si to san 88 na. Mahamadu Konta

Dukene n° 142nan :

Eziputti kɔrɔlen : Hakili juru tun caaninen don

San 3000 sanni Nabila Isa ka bange, hakili juru tun caaninen don. O kɔro ye ko mogow ne ka kegum, u tun be se fendilan na, u tun be se masirili la, u tun b'u miiri k'u taasi ka bayelemani k'e, ka ko dilan, ka labenw sabati. Kaburudow konona tun be laben konuman u fe ka negen caman ke u kono. O negeñw ni dwo ko u ma mataliyew, n'u be wele tubabukan na «Desen», olu kebagaw tun ye kodonnabaw ye seko ni dɔnko sira kan. Su n'enama tun be ko minnu ke, o kow ja de tun be ke a kaburu kono, ka tila ka ne caman ke u la. O negeñkew bolonow, u ka baara kelen caman yera u ko, kaburu wogobelen. San ba caman baara kelenw ye si soro fo ka se bimogow ma. O b'a jira ko

baara numanw, kolo gelenw ani sumaw tun don.

Jirimogonindilannaw fana tun be yen.

Hakililabaara dan fana tun y'olu ta ye. U be mogow, baganw ani boliw jaw dilan jiri, bogò walima faraw la.

Kabini o waati jan ninnu na, dogotoroya tun be ke Eziputikaw fe. Kolotuguw, sumayabana furakeli, u tun faamuyalen don o la kosebe. Hadamaden farikolo sogolonen be cogo min, u tun y'o nejinini damine.

Kabini o waati janw na, donjateseben tun be Eziputikaw bolo. A suguya saba de tun b'u bolo. Donjateseben folo tun ye san ke tile 365 ye, ka san waati ke saba

ye ani kalo naani.

Donjateseben filanan tun be tali ke doolow la. U ka baji belebele min be wele Nili, o be don tuma min, o tun be ben doolo do botuma ma.

U ka somaw fana tun n'u ka donjateseben don. Olu tun be jobato waatiw jate mine o fe san kono.

U ka baji belebele min be wele Nili, o de tun be walankata forokenew kono ka seneko sabati. Eziputikaw tun ye feere soro kabini tuma jan, min tun b'a to u be ji kundama don. Bolo do tun b'u bolo ciw be min na.

U tun b'o turu ji la, k'a yelenni n'a jiginni jate mine o fe.

Mahamadu Konta

Maakorobaaro :

Kemegaramu ni bagaramu

Maakoroba ye a modenw n'a denw lasigi k'u nininka garamukunnasigi, dōw kan : kemegaramu ni bagaramu ye mun ye? A tilala ka nefoliw ke u ye.

Nefoliw :

Wayeké y'a ka sogo girinya kɔrota balansila. Abenna garamu 100 ma. Wayeké ko sogo ye garamu 100 ye, walima bigaramu 10. Balikulankaramogo fana nana k'a ta fo. A ko sogo girinya ye bigaramu 10 ye, i ko wayeké y'a fo cogo min, bigaramu 10 = kemegaramu 1 (keg) ye. Otuma kemegaramu 1 = garamu 100 ye.

An ka kemegaramu ni bigaramu ni garamu seben katimu kono k'u kalan : big 1, keg 1, keg 5,83.

Kolsili :

So kelen, jateden kelen. N'i be kemegaramu da bayelema ka ke garamu ye, i dan ye ka fu sigi keg da in kinin fe.

N'i be kemegaramu da bayelema ka ke bigaramu ye, i dan ye ka fu kelen sigi da in kinin fe.

I yere sifile ninnu na :

Garamu joli be
keg 6 kono ?
keg 9 kono ?
keg 17 kono ?

Kolsili :

N'i be garamu da bayelema ka ke kemegaramu ye, i dan ye ka fu faga da in laban na. N'a labannen te ni fu saba ye, i be nkori sigi jateden laban saba numan fe ni da murumuruma te. Nka ni da murumuruma don, i be nkori lataa numan fe ni so saba ye.

I yere sifile ninnu na :

garamu 9400 = keg 94
garamu 73 = ke 0,73

Karamogo Daramani Tarawele

I yere sifile ninnu na.

garamu 800 = keg .....
garamu 6 300 = keg .....
garamu 10 000 = keg .....
garamu 76 000 = keg .....
Bagaramu ye mum ye?

Nefoli :

Wayeké ye Binta ka sogo girinya kɔrota balansila. A ko Binta ka sogo ye garamu 1.000 ye, ni dōw ko bagaramu (bag), walima kilogaramu. O tuma :

Bagaramu = garamu 1.000
Bagaramu = bigramu 100
Bagaramu = kemegaramu 10
An ka nin da ninnu seben katimu kono : bag 1; bag 6,942; bag 3,469

Kolsili

So kelen, jateden kelen. N'i be bagaramuda bayelema ka ke garamu ye, i dan ye ka fu saba sigi da in kinin fe.

I yere sifile ninnu na :

bag 3 : garamu .....
bag 82 = gareamu .....
bag 3,68 = garamu .....

Kolsili :

N'i be garamu da bayelema ka ke bagaramu ye, i dan ye ka fu saba faga da in laban na. N'a labannen te ni fu saba ye, i be nkori sigi jateden laban saba numan fe ni da murumuruma te.

I yere sifile ninnu na :

bag 5 = keg ...
bag 96 = keg .....
bag 3.600 = keg .....

Kolsili

N'i be garamu da bayelema ka ke kemegaramu ye, i dan ye ka fu kelen sigi bag da in kinin fe.

I yere sifile ninnu na :

bag 5 = keg ...
bag 96 = keg .....
bag 3.600 = keg .....

Kolsili :

N'i be garamu da bayelema ka ke bi kemegaramu ye, i dan ye ka fu faga da in laban na. N'a labannen te ni fu saba ye, i be nkori sigi jateden laban saba numan fe ni da murumuruma te. Nka ni da murumuruma don, i be nkori lataa numan fe ni so saba ye.

I yere sifile ninnu na :

garamu 20.000 = bag .....
garamu 1.950 = bag .....
Garamu 1628,6 = bag .....

Kolsili :

N'i be garamu da bayelema ka ke bi kemegaramu ye, i dan ye ka fu faga da in laban na. N'a labannen te ni fu saba ye, i be nkori sigi jateden laban saba numan fe ni da murumuruma te. Nka ni da murumuruma don, i be nkori lataa numan fe ni so saba ye.

I yere sifile ninnu na :

g 500 : keg .....
g 3509 = keg .....
g 206,4 = Keg .....

Karamogo Daramani Tarawele
Kalan Dlya

Sumayabana fanga ka bon fobonda waati de la

A kolosira an ka jamana kono, ko sumayabana fanga ka bon setanburukalo, okutoburukalo ani nowanburukalo waati de la. O de koson kene yako ani foroba lasaniyali minisiriso ye kunnafonidilaje ke taratadon utikalo tile 23 san 2016. O kene in la nagabaaw tun ye sumayabana keleli cakeda nemogoba Dogotoro Jakaliya Kone ani sumayabana furako nejinini cakeda nemogoba karamogo Ogobara Dunbo ye.

Laje indabokuntunye ka kunnafoni dijama ma, sumayabana kan, mogow ka se k'u janto u yere la bana in kubenni na. N'o ye k'u sigida n'a lamini lasaniya ani ka sumayabana keleli cakeda ka feere folent towlabato.

A ka ca a la sumayabana be mogo caman mine nogon fe waati kelen na Mali kono. O koson goferenaman be k'a keleli k'a kunko ye. NKA a wulikajow n'u ta bee, sumayabana b'a la ka kasaara ke. A be mogow dese baara la k'u ka sorodogoja. A be mogow caman yere faga. Jateminew y'a jira, ko mogo hake min be taa lajeliw la dogotoroso la, kemesarada la sumayabana be soro 40 na. Sumayabana ka mogo fagataw fanba,

ye denmisenniw ye, minnu si hake te teme san 5 kan. A be jolidese lase muso konomia caman ma.

Sumayabana keleli cakeda nemogoba ka fo la, san o san sumayabana be mogo miliyon 2 mine. Mali kono, mogo 2.000 nogonna be se ka to a ka bana na. Sumayabana ka mogominen fanga ka bon samiye waati kono. O waati in de la, sumayabanabaatobecaya, a be mogo caman fana faga. A kolosira ko sumayabana ka jugu Moti ani Sikaso maraw de la kosebe Mali kono, ka da jikene bonya hake kan yorow la, ani sanji nata hake caya. O siratige la, kene yako ani foroba lasaniyali minisiriso ye dabali d'ow tige. Ode ye sumaya fura kisew dili ye denmisenniw ma, minnu si hake b'a ta kalo 3 la ka se san 5 ma, jamana fan bee fe. Fen min ye jamana koronyanfan ye, boloci be ke, balokojuguya be denmisennin minnu na olu be ladon ani ka sange sulenw di ka fara sumayafura dili kan. Sumayabana fanga ka ton kosebe Moti ni Sikaso minnu maraw kono, jekulu kerenerennenw be sigi yenyorow la kubennbaara topotoli kama.

Karamogo Ogobara Dunbo ka fola, sumayabana be mogo minnu mine, o fanba ye denmisenniw ye, minnu si hake te teme san 5 kan, muso konomaw, kokanmalidenw ani mogokorobawye. Wa bana inka mogo fagata fanba de b'olu csla. Karamogo Ogobara Dunbo y'a jira, ko mogo kelenna bee ka kan k'a joyoro fa sumayabana kubenni na. Muso konomaw be peseli minnu ke ka kon jiginni ne, olu k'o matarafa. Mogow ka da sange sulenw koro. Ni nin waleya ninnu ma matarafa a neema, a ka gelen k'an be se ka sumayabana kubben.

Karamogo Ogobara Dunbo y'a jira kokuk, k'an be don min na, a te ben sumayabana ka denmisennin faga tuguni. Sabula ko sumayabana keleli feere minnu dantigera, n'olu matarafara denmisennin caman be se ka kisi. Kerenerennenla sumayafura min be wele tubabukan na «aritemisini», n'o be ta a neema, o be bana in furakp telija la. A ko fura koni te yen folo, ko n'o boloci kera i la ko sumayabana t'i mine; nka o ko b'a la ka nejini.

Fatumata Nafo
Dokala Yusufu Jara

Balokojuman :
Nonomugu min be be
kokan olu dilancogo

Kokannonomugu cayara, a kera sugu-bee-sugu-bee ye. Mogo t'u dilancogo don. U kelen be ka suguwa fa: d'ow be negebuwatiw kono d'ow be manaforkow ni papiyeforokow kono. D'ow yere be b'rew kono. Bi nonomuguko be ninni ka ke kasaara ye jamana kono.

Kokannonomugu caman be yen, olu dunni kololo fanga ka bon hakili ma. Nonodi misi ninnu be mara farajela, olu be labolo ni sunbalasoninjiri de ye min be sene taari ba caman kan Amerikilatini jamanaw na; n'o ye A gun woroduguyanfan ye. Je te se kene minnu dan na.

Waatiwla, a baaraketaga cakedaw be kene belebelew bin ka kungo halaki. Cikelaw te dugukolo soro bilen k'u ka cike baaraw ke k'u ka denbaya balo.

Nin bee ko, sunbalasoninjiri be sene ni nogo bagamaw de ye; wa bayelemasi de ka ca a siw la. O forokenew be kololo belebele lase sigida n'a lamini ma.

N'a senena nin cogoya in na, sunbalasoninjiri be taa ke baganbalo labennen ye iziniw na Eropu.

Eropujamanawkan, nonodi baganw be biri mansiw fe. Baga be ke k'u lafa yoronin kelen; bawo u te taa genniyoro la.

Unonow be be k'u laja, k'u mugubo. Baga b'u la, izini mansiw no b'u la, misiw be sunbalasoninjiri min dun, o fura no be nonomugu ninnu na. O nonomugu suguya nagaminen sidonbali ninnu de be na feere an ka jamana kono.

Nonomugu min be be kokan, o bena an ka nonoko tatije.

Nin yoro janw bolili n'a kololo kofe, nono bena feere da su la an ka bitikiw kono. Walasa u ka dumunifan sanbaga n'a dunfen caman lasoro farajela cakeda ninnu ka feere kera k'u ka lasorokon an buwatinin cejniw kono, ka mogow malasa.

Nonomugu ninnu bena sigida nonfeere sugutje a baara kebagaw bolo. Halin'oy'a soro nono forobafeere hakilila numan donna maliden d'ow la. Olu be ka nonfeereyoro dayes dugubaw kono.

San o san, Mali be min don nonomugu la kokan k'a doni ka na jamana kono, omusaka be se sawafari miliyari 25 ma. Onafolomuguba in be bo jamana kono o cogo la ka taa don jamana were ka neetaa dafe. Kasoro Mali yere be se ka nono litiri miliyari 2 hake baara san kono. N'o litiri kelen feerela sawafari d'oreme keme, o be miliyari ba kelen de kafo nogon kan jamana kono.

Mali bagantigw, a faamaw an'a nafolotigw, olu ka kanka faamuya ko baganw ye nafolo ye, nka u nono ye nafolo ye ka teme u yerebakun kan.

Berisni Tarawele
ka sigidalafen duntaw

Korosoliye den janya b'a ta santimere 15 la ka se 20 ma walima 30.

baara nogoya. Tilekajugumogominna farikolo ma, olu b'a fura baron k'u mun n'o ye. Korosoliye be bana caman furake. Nafa be jiri in fan bee la. K'a ta a dili la, ka se a fara, a bulu, a den an'a kise ma, min bee n'a neji don.

Kurukundimiw, sisan, bijedimi, konomantumuani dusukunabanaw, olu be furake ni korosoliye ye. Mogowb'a niawokasun yoro d'ow fara nogon kan k'a ke tansiyonfura ye. Tansiyon yelennen n'a jiginnen fila bee.

Korosoliye be Afiriki kono sisan. Kameruni jamana na, korosoliye bun kosebe. Oluk'a be witamin lase mogow farikolo ma; ko sukaro fana b'a la. O

b'a jira, k'a dunni be funteni don mogow farikolo la, k'i fanga bonya. A dili n'a buluw be wuli ka min, k'o be jabeti furake. Anbedon min na Lamerikenjamana ni Koredisidi nininiklaw b'a la ka nejinini ke korosoliye kan kosebe, min b'a to u be se ka nafa werew don a la dumuniko la ani furakeliko la. Uyere y'a sementiya folo k'a be dun furake n'o ye kanseri ye tubabukan na. Dun banakis, k'a b'o tine mogow farikolo kono. Sindimi, mogokorobabana min be wele porositati, dun min be mogow min i nugula, i bije na ani muso denso la, u k'a b'olu furake. Fura d'ow be yen, olu talib'e mogow kunsigi bon walima ka foonege bila i la. Korosoliye t'o si ke mogow la.

Farikolo nafamafencaman be yen, obee be soro korosoliye la. Korosoliye siyen be soro Malikobobi. Ni mogomin mako b'a la, o be se Madamu Goro Aminata Goro ka cakeda la Bamako. O file minisirisow dagayoro ni Jikoroppara furance la bada la: Telefoni: 76-44-91-55 / 20-22-52-15

Moriba Kulubali / Dokala Y. Jara

Jema, san 2016-2017

sené kanpani daminécogo nena fan dōw fe

Jekulu min nesinnen be yiriwalibaaraw kolosili ma Jema mara la n'a tubabukan dajé surun ye Kulokisadi (CLOCSAD) ye, o y'a ko san 2016 laje filanan ke. Jema mara senékan némogé Mamadou Danbelé ye baaraw dantigeliseben min kónokow lase, a kolosira o senfe, ko san 2016-2017 kanpani daminécogo nena, nka sanjiko m'a k'e kelen ye fan bée fe. Danniw daminéna zuluyekalo tile tan fólo kóno; nka u ma se ka tugu k'a sababu k'e ja ye yoro dōw la. K'a ta samiyé damine na fo ka se utikalo tile 18 ma, sanji milimetre 278 sorola tile 19 kóno; kasoro o waati kelen na san 2015 kóno, sanji milimetre 275 sorola tile 15 kóno. Forow kóno, suman caman be kalata la; n'o ye kurusigiw ye. Senefén fanba ye malo, sajo; keninge, kaba, fini, taga, so, tiganinkurun ani bene ye.

Jatemine na, foro hake min be ka sené Jema mara kóno, o be se taari 73.590 ma. Tijenifénw kolosira foro dōw kóno Jéwura, Lakamane, Fasudebe, Gurumera ani Jumara-Kusata kominiw kóno. Falenfw lakanani cakeda n'a tubabukan dajé

surunye Opewe (OPV) ye, oyedabali dōwtige forow furakeli kama. Fenmin ye goferenaman ka angereko kunnafoni ye, o toni 15,55 min tun ninina sumanforo taari 470 kama, o sorola. N'o ye sañoforo taari 278,5 ani keningeforo taari 190,5 ye. Afiriki tilebinyefan cakeda min nesinnen be sumansiko ma Jema serekili kóno n'a tubabukan dajé surun ye Pepeyawo (PPAAO) ye, oye sumansi kura nafama toni 21 di senekelaw ma. Cakeda min fana nesinnen be Afiriki sahara woroduguyanfan foromisentigiv ka soro yiriwali ma n'a tubabukan dajé surun ye Sapépu-Mali (SAMEP-Mali) ye, baarakelengonya b'o fana ni Jema serekili ce.

Karata kóno n'o ye Jema mara ye, utikalo cemance y'a soro mogó te se k'a fo kanpani be diya, walima k'a be goya. Gomintaradugu meri dankan fólo, ka fara yen mogó wérew kan, olu kóni y'a jira ko ni setanburukalo sera ka ke sumaya kóno; ko kanpani béná diya. Meri dankan fólo ko mogó be joré fen min na ka fara ja kan, o ye tijenifénw ye. Sabula ko ntonw toróla

fo ka panni damine. Denba Jalo be bo Sansankide; ale y'a jira k'olu jorenankó te ntonw ye fólo. Ko nkéleninw de bék'olusébék'orótooró. K'u be tilen nkélenengen na forow kóno. Kabini utikalo jora sanji ma kotige Sansankide. Ko ni taa kéra o cogo la, senekelaw be sunogo ka fa.

Gurumera, utikalo tile 18 ye mogo dōw soro forobuluku la halibi. Misalila Madi Kaman Jawara y'a jira ko foro taari 400 min ka kan ka sené ale fe ninan, o tun ma buluku ka ban fólo. A ko ja tun ye baara sennasumaya. Keninge suguya min be wele gajaba, olu b'o de sené kosebe. Sigida n'a lamini na mogó caman balo y'o ye. Tijenifén min be wele minan, o man teli ka se o ma. O de ye gajaba ko diya mogow ye. Sahelikungo suman fana don. A kolo ka gelén ja bolo. A mana kalata ka kundama do soro kaban, neema b'a to lase hali ni sanji tigera. Nisandiyara, senekelaw be se ka mure 2.000 soro gajaba la u ka foro la. O be se toni 4 ma foro taari kelen na.

Jewura meri sekereteri zenerali Seyidu Kamara y'a jira, ko geleya

b'olu ka Kanpani na; sabula ko san 2015 utikalo tile 18 y'a soro olu ye sanji milimetre 633 soro; nka 2016 in na, o waati kelen y'a soro sanji hake min soro o ye milimetre 300 ye. A y'a jira fana, ko senekela camant'a la ka binbagalan labaara ka ne. A k'o ye geleyabá ye sigida n'a lamini ma. Sabula ni sanji nana, woyo be taa ni posoni ye kow kóno. Baganw minyoro ye kow ye, musow ni denmisenninw fana te ban kow kóno.

Gedebine meri Gani Yara ka fo la, samiyé taacogo ka ni kosebe fólo. A k'o be dōn sumanw yecogo fe. Nka, kowlikajoka ke, min'b'a to tijenifénw kana baara kelenw ke nimisa ye. Ako ntonw tun nana ka caya, nka sanjiba min nana o kofé, ntonw taara fólo. Garanbuguka do fana y'a jira, k'olu jorenankoba ye tijenifénko ye; kerékerennenya la kónow.

A k'i mana i ke cogo o cogo, i te kisi u toró ma. A ka fo la, san 2014 samiyé fe, ka mogow to seliba gintan na duguw kóno, kónow tun be jini ka tila mogó caman ka foro la.

**Uka Ba
Dokala Yusufu Jara**

Mali musomanninw ye Afiriki basiketi kupu ta siye 6

A siye 6nan ye nin ye Mali musomannin minnu si te teme san 18 kan, olu ka Afiriki musomanninw ka kupu ta. A kera karon su fe, setanburukalo tile 4 san 2016, Eziputi jamana kan.

Mali musomanninw ni Eziputikaw de ye jogon soro finali la. A labanna 34-61 na Mali kanu na. Salimata Kuruma, u ka kapitén n'a tonogonw ma lafayada si to Eziputikaw ye. K'a damine fo k'a ban, u y'u godo fo k'u fiye bo, ka Kupu ta ni kiseya ye.

Mali musomanninw ye nin kupu kelen in ta san 1996 Mozanbiki jamana kan. U y'a ta san 2000 Bamako yan, k'a ta san 2006 Kotonu, k'a ta san 2008 Tinizi, k'a ta san 2014 Eziputi, ka tila k'a ta san 2016 o jamana kelen in na.

Uka degelikaramogó Amadou Banba ka baara bée lajelen nena. Mali némogow kerékerennenya la farikolojenaje minisiri, olu ye cesiri

Mali musomanninw ye nin kupu kelen in ta san 1996

min k'e musomannin ninnuye, ujyoro yera. Musomannin ninnu ni foli ni tanuni ka kan, ka da an ka jamana damado minnu tun be kene kan, olu de yee dan. U be taa don min Misirajamana kan, n'o ye Eziputi ye, lafasabaga ma taa u nofe,

kunnafonilasela ma tugu u ko. Nka dusukolo fasokanu ani sekó ni donko min'b'ula basiketila, oy'a to usera ka monebo.

O don kelen na Bamako yan, Samataségew ni Benenkaw tun be jogon na ntolatan na. Okera 5 ni 2 ye

Yélémana donna goferenaman na

Yéléma in nesinna Sorodasiwani sorodasi köröw ka minisiriso ma sibiridon setanburukalo tile 3 san 2016. Jamanakuntigi sariya n° 2016-0675P/RM min tara o setanburukalo in tile 3 san 2016, o be yélémani kofé goferenaman cogoya la. Céman Hubéri Kulubali nonabilala ni Abudula Idirisa Mayiga ye Sorodasi ani sorodasi köröw minisirya la. O min tun ye Mara minisiri ye. Mara farala Desantaralizason minisiriso kan. Mohamed Agi Erilafu b'a wasa don o fila la. Siga t'a la Céman Hubéri Kulubali boli a joyoro la, o sababu ye geleya min be Moti mara kóno. Sanga ni waati bée la, dan be ka kari lakarabaaw la yen. Laje min kera Kuluba basigi sabaticogo kan Moti kóno, n'a laje némogó, jamanakuntigi bolo, Céman Hubéri Kulubali labilali naniya sirila yen.

«AMAP» kuntigi
Usumani Mayiga
Kanw kunnafonisébenw
baarada kuntigi
Lanzé Samake

BP : 24 - Telefoni : 20-21-21-04

Kibaru Buguiye Bosola
Bamako - Mali

Sebennijekulu
Mahamadu Konta,
Dokala Yusufu Jara

Labugunyoro : AMAPU gafedilan
baarada

Demedonjekulu «Adafu Gale» b'a fə tigasi nafamaw ka matarafa walasa ka tiga kunaya dōgoya

Demedonjekulu min nesinnen be sene soro yiriwali ani kalanko ma, o tubabukan daje surun ye Adafu-Gale (ADAF-Gallé) ye. Cakeda min tubabukan daje surun ye Ikirizati (ICRISATI) ye, o y'a baarakēnōgon ye tigasene sira kan. Arabadon setanburukalo tile 28 san 2016, Adafu-Gale ka cidenw nəmogoya tun be Bureyima Jali bolo. U sera Jinen komini dugu do la, min be wele Kinibugu, Koločkanin serekili kono. Koločkanin Arajoson min be wele «Arajo Beledugu», o tun b'a kene kan.

Ninbara bolodalen min be Adafu-Gale bolo ka nesin tigasene soro yiriwali ma, a musaka bəbaa ye Lamerikenjamana demedonjekuludo ye, min tubabukan daje surun ye lycsayide (USAID) ye. Mali, Gana ani Nizeriya jelen don poroze in na san 4 kuntaala kono, k'a ta san 2015 la ka se 2018 ma. A la nini kerenkernenew ye ka senekelaw nesin tigasi nafamaw seneni ma, k'u kalan a seneni feew la, k'u kalan tigasannifeere kecogola ani tigasene yere ka kanka ke cogo min na walasa kunaya ka dogoya tiga la, fo ka taa se tiga bayelemani ma. Tiga be sene o jamana kofoen minnu na, ka tiga ke nafolo sorsira y'u bolo ani ka tiga ke dumunifeye, min te bana lase mogomma.

Poroze in b'a fe ka faantanya ni balokojuguya kelle ni tigasene ye. O lajini filia in ye Lamerikenjamana goferenaman hamina do ye, a be min wele anglekan na «Feed the future». Obamanankan ye k'i to bi la ka sini balo. Adafu-Gale be baara ke yoro minnu na, olu dantigelen don. A ka soro hamina min fora n'o ye k'i to bi la ka sini balo, n'o y'olu feko ye; ni tigasene nafab'a yorokan, a soro fana ka bon; basigi sabatilen be yen, a lasoroli ka nogo. Adafu-Gale n'a baarakēnōgon yamarualen don ka baara ke yen; ni mogow be soro ka dontigaseneton in na anini yamaruya be musow bolo k'u sendon baara in na.

Nin lajiniw mana dafa yoro minna, Adafu-Gale b'a ka tigasi nafamaw kunnafonijensenyen, usorobeyiwa cogo min na k'olu fana nefo. Baara fen o fen ka kan ka ke foro la ka kon

tiga seneni ne, sene konona na ani tiga senninen kofe, o bee be nefo. O kune kunaya hake ka se ka sebekoro dogoya tiga sora la. Poroze be nejjiriba raw fana ke; n'o ye ka to ka taa nogon soro yoro dow la ka hakilila falen-falenke.

Mali kono tigasene poroze in be marayoro 4 kono. Moti mara la, o ye dugu dow ye, minnu be Bajangara, Bankasi, Jene, Duwazan, Koro, Moti, Tenenkun ani Yuwaru serekiliw kono.

Sikaso mara la, o ye dugu dow ye Bugunin, Sikaso, Kajolo, Yoroso, Kucala ani Yanfolila serekiliw kono.

Kayi mara la, o ye dugu dow ye Keñeba, Yelimane, Kayi ani Jema serekiliw kono.

Kulukoro mara la, o ye dugu dow ye Doyilla, Kangaba, Katiani Kolokanin serekiliw kono.

Lejjirabaara hukumu kono, Bureyima Jali min ye Adafu-Gale ka baaraboloden nəmogoye, a yejama wele Kinibugu, u ka hakilila falen-falen ke forow cogoya ani tigasi nafama ninnu kan, u b'a la ka minnu sene sisani.

U ye dugu dow fana senekela dow wele laje in na, minnu t'u ka tigaseneton mogow ye. O kun ye olu ka se k'a kunnafoni nafamaw soro. O de koso dugu caman muso senekelaw yera Kinibugu nin don in

na. Adafu-Gale ni Ikirizati ye tigasi nafama do di Kinibugu tigaseneton mūsowma, uye minsene. A senecogo be ka kolosi u fe, min b'a to lajini, n'o ye kunaya hake ka se ka dogoya tiga la, o ka se ka sabati.

A kolosira ko muso ninnu ye foro filia da. Kelen kera tigasi nafama dilen ye, filan y'u yere ka tigasi koro ye. Min ye poroze ka tigasi ye, o seneni temesira bee b'a la ka kolosi musow bolo. Sifilebaara don. Tiga be dan sirajuru fe. A te dan ka don-don nogon na i n'a fo dow be deli ka tiga dan cogo min na. Farafinno go folo be don a koro; o kofe angere be don. Senekelaw y'a kolosi, ko ni waleyka kofoenw bor'a sira fe, tiga be modiya ka teme tiga senecogo koro ta kan. U koni tun b'a la ka siran fen min ne o ye ja ye, a waati la sanji tun famana ka na a be tile tan ni ko bo. N'o te forow yecogo tun ye ne dan bee ye. Ni ja m'u boro fiyewu, uye fe ni Ala sonna soro be ke. U dun sirankun tun be; sabula now tun ye folonni damine kaban.

Hali ce minnu tun be jama na nin don in na, a bee fana tun b'a la ka siran ni ja kelen in ye, ka da tigaw be cogoya min na.

Jama taara a ne da foro folo min kan, n'o ye tigasi nafama foro ani tigasi koro foro y'a fan do fe, a kolosira

ko tigasi nafama foro yecogo ka ni ka teme do in kan. O yere tun ye kujigin damine, bana t'a la, fənjenamaw ma se a ma.

Musow y'a jira, k'olu ye zipisi don ka fara farafinno go kan. zipisi ye fara kogoma ye, n'a kalayara kosebe, a be yelemana ka ke pilatirimugue. Zipisi de b'a to ni tigaden be kologelleya banaw ni fənjenamaw bolo. Sunba Kulubali ni Sorofen Kulubali, olu fila bee ye tigasi nafama in foro da. U y'a jira ko ni samiye taara nin cogo la, ja ma ke kuntaala jan ye, u ka tigaw bema sabati. K'u feerelen don cogo min na, o be mogo jigi sigi. Muso to bee y'o ka kuma səmentiya. Danfaraba yera tigaforo kolosita ni kolosibali ce. Tigasi nafama foro yecogo ka ni ka teme do in kan. O muso minnu welela ka na fileli ni lamenni ke, u y'a naniya ka don tigaseneton in na kanpa ni nata in yere la, ka da a nafa kan.

Kunaya ye fen juguba ye tiga la. Sunba Kulubali ka fo la, kunaya be tiga goya jimi ni na, k'a man goya feereyoro la. A ko tigasi koro minnu b'u bolo, ko bana ka telin k'olu tipe, u soro fana ka dogo. Sabula u te den caman ke. K'o ye mogo caman ban tigasene ma k'a nege to u la; sabula tiga be nako nogoya musow bolo, uka warisorosira fana don. Tiga be dun cogoya caman na. A kene be nimi, a be jenin ka jimi, a be balabala ka dun, a be ke tigadege fana ye; a tulu be bo. A be ke safune yere ye. Sugudonw na wulakənomusow be taa nin fen ninnu caman feere k'u mako dow nənabo n'o warie ye.

Ni musow y'u miiri tiga nafa la u bolo, k'a ye k'o mangoyalan kera kunaya ye, tigasene be negebo u la.

Nka poroze sɔrələn, min be tigasi nafamaw lase u ma ani ka kunaya dogoya tiga la k'a sababu k'a senecogo ye, o ye Alatanu ye musow bolo.

Muso joyoro ka bon du neetaa sabatili la; kerenkernenya la wulakənomusow. Wa warie be soro baara min na, ka dumuni soro a la ka fara makonefen werew kan, o do ye tigasene ye. Musow te to ko o la.

Moriba Kulubali
Dokala Yusufu Jara

SAN 2016 SETANBURUKALO KIBARU KONKO

- n° 2 : Jamanakuntigi Iburuahimu Bubakari Keyita ye san 3 ke fanga la
- n° 3 : Depitew ye sariya kura ta ka nesin woteko ma Mali kono
- n° 4 : Batakiw
- n° 5 : Kalankene n° 178nan : Dañew sginidasigi

Dukene n° 142nan : Eziputi kɔrələn : Hakili juru tun caaninen don

Maakɔrɔbaaro : Kəmegaramu ni bagaramu

- n° 6 : Balokonuman : Nonomugu min be bo kɔkan olu dilancogo
- n° 7 : Mali musomanniw ye Afiriki başiketi kupu ta siye 6